

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Zinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: K 3000.—

Za Jugoslavijo
četrletno: 15 Din.

Posamezna številka 400 kron.

Leto II.

Dunaj, 20. decembra 1922.

Št. 51.

Vesel božič!

Vsem dragim naročnikom, čitateljem in
somišljenikom želi vesel in blagoslova poln
božič Uredništvo in upravnništvo.

Naš praznik.

Sveti večer... Utihi se vse posvetno
drvenje, ponehal ves zemeljski hrup, mir božji
se razliva po zemlji. Družine so se zbrale v
gorkem zavetju domače hiše, strmijo zamak-
njeno v jaslice, postavljene v mahu tam v
kotu in prisluškujejo mehkim, nebeškim gla-
sovom svete noči: Slava Bogu na višavah in
mir ljudem na zemlji. Zbrale so se družine, da
v tihi, vzvišenem božičnem veselju prosla-
ve radostno-skrivnostni praznik miru.

Sveta noč — ti si nam praznik miru! Ti
si praznik trpečih, preganjanih, preziranih.
Kdo more po tvojem miru bolj hrepeneti ka-
kor ubogi, trpeči, pozabljeni, zapuščeni, zapo-
stavljani, v čigar očeh se zrcalijo solze in v
čigar srcu prebiva bolečina? Kako toplo mu po-
stane v tej sveti, blaženi noči, ko vidi, da mu
je Odrašenik tako podoben! Mrzla, skalnata
votlina je služila božjemu detetu kot zave-
tišče, jasli so bile njegova zibelka, mesto Be-
tlehem nj imelo prostora za utrujena neznana
potnika nazaretska. Poglej deviško mater nje-
govo, kako je ponižna in skromna, poglej va-
riha, kako so žuljave njegove roke prav ka-
kor tvoje! Pastirji, ki so ostali pri čredah čez
noč, priprosti in odkriti betlehemski možje, so
smeli prvi gledati zveličarja. Kako more in
mora napolniti s tolažbo tvoje srce misel, da
nisi sam v svojem uboštvu in svojem trplje-
nju, ampak da je bil to tudi delež tvojega od-
rešenika in svete družine na zemlji.

Blažena sveta noč — praznik predvsem
ubogih, pozabljenih, zapostavljenih!

Sveta noč — ti si tudi praznik nas koro-
ških Slovencev! Kako toplo pozdravljamo

tvoj prihod, kako željni smo tvojega miru, ka-
ko tolažilne so za nas tvoje skrivnosti! Nima-
mo v rokah moči, da bi vodili zgodovino člo-
veštva; nimamo visokih dostojanstvenikov,
pred katerimi bi se klanjal ali trepetal svet;
nimamo bleščečega bogatstva, s katerim bi
krasili svoje domove; bolj osamljeni smo in
navezani na lastno voljo in moč. Priprosto
ljudstvo smo, vendar željni življenja; nekaj
pastirjev imamo, s katerimi živimo v ljubezni
in slogi; trd je kruh, ki ga pridelujemo na svo-
ji rodni zemlji. Naši domovi majhni in pripro-
sti, često le s slamo pokriti, ne tvorijo velikih
mest z zapeljivim sijajem, ampak skoro plašno
se stiskajo okoli vaške cerkvice ali pa same-
vajo visoko kje v hribih oddaljeni od sveta.
Toda po teh domovih prebiva pošten, korenit
rod, rod utrjen v bojih, delu in trpljenju; skrb-
no hrani v svojem srcu dragocene svetinje, ki
jih je podedoval po svojih očetih. Skrbno hrani
v svojem srcu vero in nauke božjega Odraše-
nika in iz te vere zajemlje moč in tolažbo v
vseh bridkosti življenja. Skrbno pa hrani in
neguje v svojem srcu tudi deviško čisto lju-
bezen do svojega materinega jezika, te drago-
cene dediščine in iz te ljubezni črpa one sile,
ki so mu potrebne, da se obrani neusmiljene
roke, ki bi mu rada iztrgala ta biser iz srca. V
domači hiši ima še varno zavetišče slovenska
govorica, katero bi nam tako radi izpodrinili
iz javnega življenja; doma še prepeva mati ob
zibelki, dekleta pri kolovratu in fantje na vasi.
Slovenski jezik je posvečen v hišah, saj je
občevalni jezik družine z Bogom, kolikokrat
se vsedejo k mizi ali ob njej opravljajo rožni-
venec.

O, da bi naši domovi ostali še naprej neomajni
v veri in krščanskem življenju, utrjeni v miru
in medsebojni ljubezni, utrjeni v ljubezni do
našega rodu! Kakor je dom svete družine ža-
rel vsled tega, ker je bival v njej božji Sin,
naj žarijo tudi naši domovi, v kojih naj osta-
ne On naš vladar! Kakor je vladal v sveti
družini mir božji, naj ostane mir in blagoslov
božji tudi v naših hišah, pri našem ljudstvu.

pri našem delu! Tako bo vsak naš dom ognji-
šče veselja in ljubezni; vsa ta ognjišča zdru-
ženo, bodo dajala plamen, ki bo mogočno pla-
polal in nas vse ogreval s svojo toploto. Naši
domovi bodo postali zares izhodišče zdravega
in čilega narodnega življenja, tvorili bodo te-
meljni kamen, na katerem bo slonela naša bo-
dočnost — tako, kakor je izšla iz jaslic ona
mogočna sila, ki je brez vsega nasilja, ampak
zgolj z močjo neomejene ljubezni preobrazila
svet in privabila narode na odrešenikova pota.

Ko bo na sveti večer vzel gospodar bla-
goslovljene vode in kadila, da bi blagoslovil
svoj dom, ko bodo žarela božična drevesca in
bomo gledali jaslice v kotu, takrat se spomni-
mo in prosimo goreče, da obvaruje Gospod
vsega hudega te domove in njih prebivalce,
da razlije svoj mir in svoj blagoslov na nas,
na naš rod, na naše pokrajine in na vso zem-
ljo — mir, ki ga oznanjajo zvonovi in petje
angeljev na betlehemskih poljanah!

Kaj bo zdaj?

O stari Avstriji se je pravilo, da jo vsak-
krat reši nepričakovan čudež, kedarkoli je ob
prepadu. To reklo se bo menda ponavljalo v
novi mali Avstriji: Avgusta meseca je bil naš
položaj tako obupen, da se je od dne do dne
pričakoval razpad. A naenkrat: Seipel pre-
vzame vlado: socijalna demokracija se je
krohotala: „Tako, zdaj nas bo vladal prel!“
Skozi stoletja se ni več čulo, da bi državo vo-
dil duhovnik! Seipel zagrablji krmilo potaplajo-
če se ladje, potuje v Prago, v Berlin, v Vero-
no, končno v Ženevo in tam zbudi pri za-
stopnikih raznih držav toliko zanimanja za
nesrečno našo državo, da se ji obljubi za-
dostna pomoč, ako država sama napne svoje
sile, da se izkoplje iz močvirja. Od te dobe
naprej krona ne pada več. V državnem zboru
so se vodilni krščansko-socijalni stranki pri-
družile druge meščanske stranke, le socijalna
demokracija še stoji v opoziciji.

PODLISTEK

Na Rajovi trati. (Zapisal M. Jug.)

V prejšnjih časih, kakor nam pravi prav-
ljica, ko je Kolmonska knjiga imela še nek
uspešno moč, so se dogajale marsikateri za-
nimive stvari, o katerih resničnosti se seveda
ne more trditi, pač pa jih bo ohranil narod
še dolgo v spominu. Ena teh pravljic se glasi:

V zakotju selske fare, v ozki dolinici leži
posestvo tedaj še imovitega kmeta Hanža, ki
je imel takrat lepo urejeno posestvo, več
hlapcev in dekel in v hlevih polno lepo rejene
živine. Reči se je moralo, da je bilo vsega za-
dosti. Med hlapci, ki so mu služili, je bil tudi
eden z imenom Nužej, ki si je želel bogastva,
da bi si popravil svoj dom in bil premožnejši
gospodar. Misli in poskušal je na vse načine,
a sreča mu ni bila nikjer tako naklonjena, da
bi mogel doseči to, kar si je želel. Njegov oče,
ki je imel nedaleč od Hanža malo kočjo, na
kateri se je moglo rediti le par koz, se na tem
malem posestvu ni mogel sam preživeti, am-
pak nekoliko mu je moral vendar pomagati
tudi še Nužej.

Bilo je v jesenskem času, ko so po kon-
čanem dnevnem delu sedeli posli pod košato
lipo, ki je razprostirala svoje košate veje po
dvoru kmeta Hanža in s katere se je vsipalo
že orumenelo listje zgodnje jeseni, so govorili
zbrani o zakladih, zakopanih pod tem in tem
drevesom, o vragu, ki je v prejšnjih časih pri-
nesel temu ali drugemu vrečo zlata, da je o-
bogatel in tako naprej. Govorica je nanesla
tudi na Kolmonske knjige, ki ima moč, da se
more priklicati z njo v gotovih časih celo vra-
ga. Govorili so, da ga je z branjem nekaterih
odstavkov iz te knjige mogoče pregnati s
skritega zaklada zlata in srebra in zaklad
dvigniti. To govorjenje o zakladih in bogastvu
se je dopadlo tudi našemu hlapcu Nužej. Pre-
mišljeval je na vse načine, kako bi se mogel
polastiti vsaj nekaj teh zakladov, da bi si mo-
gel vsaj primerno izboljšati svoje ubogo ži-
ljenje.

Dogovorili so se, da poiščejo v stari za-
prašeni omari tisto zloglasno Kolmonske knji-
go in si ogledajo in izberejo zato primerno be-
sedilo in kraj, kjer bi hlapec Nužej dosegel za-
željeni cilj in dvignil zaklad. Ker je pa v tistih
časih razen gospodarjev malokdo znal brati,
so poklicali gospodarja, starega sivega star-

čka, naj jim ta pove iz knjige mesto, kjer bi
se dalo to izvršiti. Stari gospodar je pris-
se vsedel poleg hlapca Nužaja in pravil:
„Mnogi, mnogi so si iskali zakladov že iz te
knjige ali star sem in kolikor pomnim, ga še
ni nihče našel. Na vojo željo ti povem iz Kol-
monske knjige, ki je tu pred nama stara in
zaprta, na katerem mestu in kdaj je mo-
goče dvigniti zaklad.“ Stari mož si natakne
očala, odpre knjigo in pravi: „Primerno me-
sto zato je pol ure odtod, tam pod plazovi Ko-
šute na Rajovi trati, na katere sredini stoji
močno jelševo drevo, okoli in okoli pa je te-
men gozd. Tu si izrežite v krogu okoli jelše
v premeru treh sežnjev zelen drn, da bo dre-
vo ravno v sredini. Ko bo sijala polna luna,
ob ednajstih ponoči, pojdite tja, eden naj vza-
me Kolmonske knjige, se vsede za tam stoji-
či brinov grm in tisti, ki želi bogastva, naj pa
bo v sredini risa privezan ob jelšo. S seboj si
pa vzemite sosedovega Lipeta, ki zna dobro
brati, da ob določenem času tam za brinovim
grmom trikrat prebere tu v knjigi začrtani
odstavek!“

Čez osem dni je zasijala polna luna v
jasni jesenski noči in hlapec Nužej se je od-
pravil z dvema prijateljskima proti Rajovi trati.

Inozemstvo nam hoče pomagati, a le s posojili, ne z darovi. Država se mora sama tako urediti, da se bodo plačali stroški z lastnimi dohodki in zato bo treba stroške tako skrbno, da se pokrijejo z dohodki, ki se dajo iztisniti iz našega gospodarstva. Odpraviti se morajo uradniki, kar jih je preveč, urediti se morajo državna podjetja, da bodo sama plačevala svoje stroške, in da država ne bo doplačevala bilijone. Glavno breme novih in povišanih davkov se bo naložilo zdaj na zemljišča, na kmete, šele polagoma se pritegnejo tudi mestne hiše.

Zdaj nastane vprašanje, ali bo vse to tudi držalo? Ali se bodo vsi ti načrti dali izvesti? Tudi veččaki gledajo še s strahom v bodočnost, in vendar: ako antanta Avstrije ne da deliti, mora Avstrija obstati, saj obstoja tudi Albanija, v skrajnem siromaštvu sevé.

Da je Seipel dobil v inozemstvu posojil, to še ni nič posebnega: dobil jih je svojčas tudi Renner, socialni demokrat. Ali posojila, ki so jih bili dobili socialni demokrati, so se takoj konzumirala in s tem smo izgubili ves kredit. To je ravno Seipelova zasluga, da je imel poguma, proti vsemu kriku pogajati se o posojilih, ki se ne smejo kar kratkoma povziti, marveč ostanejo pod nadzorstvom inozemstva. Socialna demokracija kriči, da pridemo pod suženjstvo! Kdaj je še kmet smel kričati o suženjstvu, če se mu je posojilo vknjižilo na posestvo? To je bilo samoposebi umevno in v tem kažejo delavci, da za gospodarstvo nimajo nobenega smisla. Državno posojilo se daje vsi državi, in ne gre da bi je mesta konzumirala, kmetje pa jo plačevali. Ravno kmetje in drugi davkoplačevalci moramo zahtevati, da se posojilo tako zavaruje, da ga nihče ne bo mogel proti namenu zapraviti.

Posojila dobimo 650 milijonov zlatih kron. Izračunalo se je, da bo primanjkljaj v našem gospodarstvu v dveh letih znašal 520 milijonov, 130 milijonov pa se potrebuje, da se plačajo razni predujmi, ki smo jih doslej dobili. Izposojilo nam seve napravljajo stroški: treba bo podpisati dolžnih listov kar za 700 milijonov zlatih kron. Nastanejo kurzne izgube, in banke pri izdajanju hočejo kaj za služiti. Ako zlate krone preračunamo na papirnate, bo država imela v dveh letih 7700 milijard primanjkljanja. V tretjem letu pa mora ta primanjkljaj izginiti. A država bo morala tudi ta dolg obrestovati in odplačevati. Za to se bo potrebovalo letnih 70 milijonov zlatih kron, ali 1000 milijard papirnatih. Grozovitih teh stroškov ne bo mogoče kriti zopet le z novimi posojili. Tako se je čisto delalo v zadnjih 50 letih: delajmo dolgove, tisti ki pridejo za nami naj plačajo! Saj še preveč neumno ni bilo, ko je vojska napravila čez vse stare dolgove tako lep križ in je vsem dolžnikom dal kar vesoljno odvezo. Takega jubileja niti pri Judih v jubilejnem letu ni bilo.

da bi dobil vrečo srebrnjakov, ki mu jo je vrgel vrag mimogrede v ris, ko bo stal v začrtanem risu privezan na jelšo. Ker je bil tudi Lipe ž njim, ki je nesel Kolmonsko knjigo in vrv, je zapel med potojo celo eno kratkočasnih pesmi.

Dospeli so do Rajove trate, so vsedli na deblo podrte smreke ter čakali določene ure. Napravili so si v zemljo izrezan krog okoli jelše in ko je bilo to gotovo, je že prišla določena ura. Tedaj sta privezala Nužej trdno ob deblo z močno vrvjo in izstopila iz risa. Lipe se je vsedel za brinovec, odprl Kolmonsko knjigo s pazljivostjo in na glas začel brati tisti odstavek. Nužej je že obdajala groza in strah v risu, lasje so se mu ježili na glavi, čeravno je bilo še vse tiho. Prebral je drugič, a nič se ni zganilo. Ko je prebral tretjič, je začel prihaja iz temnega gozda proti risu spreved, po dva in dva moža, ki so nesili na ramah mrtvaške krste in šel mirno mimo risa. A Nužej, ki je sam to videl, je spreletela groza, da je začel upiti in trgati, da se je majala močna jelša in da je letela skorja od debela. Druga dva zapazivši, da se Nužej v risu sflabo godi, zbežiti zapustivši Kolmonsko knjigo za grmom. Ko je prošel ta spreved mož mimo

Država se bo morala urediti, ako ne pojde izlepa, pa se bo s hudim. Na eni strani se morajo skrbno stroški, na drugi do skrajnosti obremeniti davčna moč. Zdaj pa opozarjajo, kaj pa potem, če odtegnejo gospodarstvu vsa sredstva, kmetom in tovarnam naložimo toliko davkov, da jim potrebnega prometnega kapitala več ne preostaja, ali da se kapital, ki ga vzameš na posodo preveč podraži, kakor dandanašnji, ko mora trgovec posojilo v banki obrestovati čisto kar po 30 in 40%! To bi se pravilo posekati črešnjevo drevo, da prideš do črešenj! Tu bo treba nastopiti zelo preudarno in bi bilo treba, da zastavijo v prid države vsi stanovi svoje moči.

Do zdaj je država doplačevala milijarde k ceni živil. To doplačevanje se je ustavilo in obstojajo le še doplačila za otroke. Država je denar za to dobivala iz nečuvne goljufige: drugače se ne more označiti neprestano natiskanje denarja, ki ni imel nobenega kritja več. Izdajanje takega denarja pa je sploh vsi državo dekapitaliziralo, postali smo podobni človeku, ki pride ob vso kri in s tem ob vso moč. Denar v državi, in sicer dobri, pošteni denar, je potreben kakor kri v žilah. Kjer kri odstopi, pride smrt. Posledice te dekapitalizacije bomo še le čutili, ko bodo vsi tisti, ki bi bili lahko živeli ob svojem, nazadnje prišli na državna vrata: „Država goljuf si nas goljufala za naše premoženje, daj nam na stare dni vsaj kruh beračev, da ne bomo gladi pomrli“. In žal bo preveč ljudi med temi iz delavskega stanu, ki je v prvi vrsti navezan na prihranke, ko sam nima zemljišča in hiše. Kako se naj delavec za starost oskrbi? Ti delavci bodo svoje voditelje kleli, ki so jim nekaj rečili, da je treba ljudem pobrati kapital, pa so ga lepo pobrali tudi delavcem.

Druga rakrana naše dobe je preskrbovanje brezdelnih ljudi na stroške države. Ne država, marveč poklic jih mora vzdrževati: industrija svoje, kmetijstvo svoje. Bili smo v dobi sijajne konjunktore, ko se je veliko pri služilo, a brezdelne ljudi plačuje država! Brezdelni človek je kakor plug v šupi, ki se bo potreboval, je kakor seme, ki ga v jeseni hraniš za pomlad: za to skrbi sam, ne pa država. Kdor začasno nima dela, se mora vzdrževati od stanu, kar pa je sploh ljudi preveč morajo pačiti s trebuhom za kruhom. In zopet se mora naglašati, da ne gre, pri konjunkturi jemati kmetom vse hlapce, potem pa, ko več ne marajo kmečkega dela, zahtevati od kmetov, da brezdelne vzdržujejo! Kmet nima brezdelnih ljudi, zato ne bo plačeval za tiste, ki svojega gospodarstva ne znajo urediti, za tovarne.

Stara Avstrija je bila srečna država. Imeli smo sami vse! Na Ogrskem naj boljše pšenice, na Češkem izborne tovarne. Zdaj mora grozovite množine živil uvažati: tega pa ne moremo, ako nimamo drugega blaga prodajati! Trgovinska bilanca se mora spraviti v

njega, prilomasti polagoma vrag. Šel je trdo mimo začrtanega risa, obstal tik pred Nužejem in mu rekel: „Če bi bil ti neprivezan v risu obstal, dobil bi to vrečo polno srebra, ako bi pa prestopil ta ris, bi bil pa že mrtev. Vrgel mu je prazno vrečo pod noge in izginil v temnem gozdu. Nužej je medtem z vrvjo olupil jelšo skoraj docela, odvezal vrv in zbežal domov. Čez pol ure so že zahreščala večna vrata pri Hanžu in ves bled je planil Nužej v hišo. Začel je pripovedovati kaj je vse videl iti mimo risa in da je prišel tudi vrag, a le s prazno vrečo. Odslej mu ni nikdar več prišlo na misel, da bi iskal zakladov s pomočjo Kolmonske knjige. Pridnih rok si je služil vsakdanji kruh.

Hodil sem na Rajovi trati, katero obdaja še dandanes temen gozd, ali jelše v sredini ni več, uničil jo je najbrž Nužej z vrvjo, ali pa jo je uničila narava sama. Koča, kjer je bil njegov dom, je pa še vedno tista borna lesena, vsaj je ni mogel popraviti, ker je bila vreča prazna. Hanževa kmetija pa je prišla medtem tudi v grofovske roke.

ravnatežje. Eden naših največjih stroškov je nakupovanje živil! Treba bo skrbeti, da se doma pridelava več kot doslej. Kako pa se bo več pridelalo, dokler nam tovarne odvajajo vse ljudi in plačujejo mezde, da jim kmet ne more slediti? Delavci morajo uvidevati, da bo le treba sporazumeti se s kmeti.

Grozno nas teži uvoz premoga. Kilogram tega blaga stane zdaj že 700 kron! Koliko pa je ena kila?! Draginja pa ima posledice: ljudje v mestu sploh ne morejo več kuriti kakor bi bilo treba, obenem pa se ustavljajo premogovniki, ker delavci nimajo dela! Ali to ni norčija?! Premoga sami nimamo dosti, za premog pa imamo nadomestilo v svojih vodnih močeh, ki se žal v mirovnem času niso še dosti zagradile. Ali zdaj vidimo, kako vsepovsod rastejo iz tal elektrarne. Tudi država pripravlja elektrifikacijo svojih železnic. Ko bo nehal obilni uvoz premoga, se bo gospodarstvo oddahnilo. Kako bi se bilo lahko gradilo v vojnem času z ujetniki, pa se ni!

Hude skrbi daje državnikom sedanja brezdelnost. Ko bi bilo treba napeti vse sile, ko se potrebuje vsak vinar, ko bi bilo treba državo razbremeniti na vse strani pa se zapirajo tovarne, vrelci, odkoder prihajajo davki se sušijo, na drugi strani pa rastejo državni nova bremena. Lani osorej je bilo 28.000 ljudi brez dela, letos jih je 91.000! Izmed teh jih je samo na Dunaju 85.000. Tu zopet vidimo, kakšno breme je za nas Dunaj! Dragocena igrača! In drugi delavci niso popolnoma zaposleni. Izmed 86.000 kovinskih delavcev dela jih le 26.000 ves teden. Kako je smešno: ker ne delamo, kakor bi bilo treba, izgubljam še tisto delo, kar smo ga imeli. Kdor nima nič, vzelo se mu bo še tisto, kar je navidezno njegovega. Nekoliko je to brezdelnost zakrivilo padanje nemške marke, ki je vzrok, da nam prodajajo Nemci svoje blago pod ceno. V času, ko je sicer vsakdo naročeval po dve obleki, zdaj ne moramo kupiti ne ene, čevlje nosimo dokler jih je še sploh mogoče nositi. Gospodarstvo se mora temeljito preurediti, ako naj pridemo do redu in miru. To ne gre in nikdar ni bilo, da bi kdo smel staviti zahteve, kakor se mu zdi brez ozira na druge. Dokler ne bo utihnil razredni boj, dokler ne bodo delavci poslušali tudi druge ljudi, ne samo svoje židovske voditelje je le malo upanja na boljšo bodočnost.

Vabilo na velik zabaven večer

ki ga priredi na

Silvestrovo

zobrazevalno društvo „Kot“ v prostorih Narodnega doma v Št. Jakobu v R. Ob 4. uri popoldne se uprizori velezanimiva šaloigra

„Karlova teta“.

Sodeluje pevsko društvo „Kočna“, po igri šaljiva pošta, licitacija in splošna prosta zabava.

Igra se istočasno ponovi v nedeljo 7. I. 1923 ob 3 uri popoldne. K obilni udeležbi vabi

68

Odbor.

MI IN ONI

Nemec o narodnem odpadništvu. Zdravnik dr. B. Breitner, rodom Nemec, je izdal knjigo: „Iz mojega sibirskega dnevnika“ (Aus meinem sibirischen Tagebuch). Popisuje spomine iz svojega ujetništva v Rusiji. Zanimivo je, kako obsoja narodno odpadništvo. Dne 18. oktobra 1914 je zapisal: „Die klägliche Inspizierung durch den General Schmidt, einen erbärmlichen Renegaten, in dessen Anwesenheit nicht deutsch gesprochen werden darf. (Klaverno nadzorovanje generala Schmidta, zaničevanja vrednega odpadnika, v čigar prisotnosti se ne sme nemško govoriti.) Ali ne trdimo mi prav tega, kar Nemec dr. Breitner! Da je narodno odpadništvo sramotno in zaničevanja vredno, in da je odpadnik (poturica) hujši od Turka! Le čudno, da se zdi Nemcem narodno odpadništvo tako sramotno samo, če kak Nemec zataji svojo nemško narodnost, ne pa, če Slovenec izda svojo slovensko mater in postane odpadnik (nemčur). A stvar je prav ista, in tu imajo slovenski narodni odpadnik

uničevalno obsodbo svojega izdajstva iz nemških ust. In malo dalje stoji v isti knjigi: „Kutscheri (avstrijski oficir, ujetnik) in meni so svetovali, naj se izdava za Slovana, da bova smela ostati v Omsku. (Slovanske ujetnike so pustili v Omsku, Nemce pa so poslali dalje v notranjost Sibirije.) Ali je v tej deželi vse laž in sleparstvo?! (Ist denn in diesem Lande alles Lüge und Betrug?!). Dr. Breitner je ves ogorčen nad nasvetom, naj se izda za Slovana, da bi si s tem izboljšal svojo ujetniško usodo. In pri nas? Za nekaj drobtin, za nekaj ugodnosti v materialnem oziru izda slovenski narodni odpadnik svojo narodnost in uskoči v nemški tabor. In vsi ga častijo in povspne se do najvišjih mest in časti v deželi. (Primerjaj Šumi in drugi.) Ali si moremo misliti, da Nemci v resnici častijo in spoštujejo slov. narodne odpadnike, če narodno odpadništvo v svojih vrstah tako ostro obsojajo? Ne, ne morejo jih spoštovati, ampak sprejmejo jih kot dobro došlo uprego v svoj voz. In slov. renegat je ves srečen, če ga Nemec upreže in ga ima na vajetih. Ves srečen je, da vrši janičarsko službo proti lastnemu narodu. (Janičarji so bili kristjani, ki so postali Turki, in so potem hujše besneli proti kristjanom kot sami Turki.) Nemec dr. Breitner bi rekel o Koroški: „Ist denn in diesem Lande alles Lüge und Betrug?!“ Res je, kakor je nekdo rekel, da Slovenec, ki pravi, da je Nemec, je lump in lažnik!

POLITIČNI PREGLED

Avstrija.

Roterdamski župan dr. Zimmermann je dobil do 1. aprila 1923 dopust, da more prevzeti začasno mesto generalnega komisarja Avstrije. Na Dunaj je prispel v teh dneh in je imel že razgovore z zveznim kancelarjem in zveznim predsednikom.

Jugoslavija.

Drugi in tretji poizkus Pašičev sestaviti novo lado se je ponesrečil in Pašič je vrnil tretjič mandat. Kralj mu je poveril četrtič sestavo volilne vlade, ki bo razpustila skupščino in razpisala nove volitve. Država izgublja na ta način zaupanje v inozemstvu. — V Beogradu se sestanejo v kratkem zunanji ministri male antante in Venizelos. Gre se za podaljšanje neke pogodbe iz leta 1913, ozir. za vstop Grčije v to zvezo.

Reparacije.

Kaj so reparacije, beseda, ki jo dandanes tako pogosto čitamo? Prihaja od zvanega izraza reparirati, to se pravi popraviti, in pomeni vsoto, ki jo morajo premagane države, predvsem Nemčija, plačevati za škodo, ki so jih napravile v vojnem času na tuji lastnini. Tako dobavlja Nemčija in druge premagane države (Madžarska, Avstrija itd.) na račun reparacij raznim zmagovalkam konje, krave, lokomotive, želez. vozove itd. Glavno vprašanje reparacij pa je svota, ki se bo morala plačati za nemško opustošenje v zasledni Franciji. S tem vprašanjem se bo bavila konferenca v Bruslju. Treba bo določiti način plačevanja in najti sredstva, da postane Nemčija spet plačljiva. Plačljivost se bo mogla vzpostaviti samo z revizijsko načina plačevanja in mednarodnim posojilom. Nemški dolg znaša 132 milijard zlatih mark. Po načinu plačevanja določenem v Londonu, in če se nemški izvoz nadaljuje v sedanji meri, bi bil ta dolg poplačan v 111 letih in v najboljšem slučaju v 84 letih. Sedaj hočejo rok zmanjšati na 35 let. Nemčija bi morala plačati letno 5 zlatih milijard, kar pa ne premore. Načelno in politično stran problema so prizkušali šefi vlad: Anglije, Francije, Belgije in Italije rešiti sedaj v Londonu. Vsled prevelikih razlik v načelnih vprašanjih ni prišlo do sklepa; konferenca se je preložila na 2. jan. 1923 v Pariz, na katero bo povabljeni tudi mala antanta. Francija vstraja na tem, da se dovolijo v slučaju daljšega moratorija zadostne garancije: kontrola ruhrskih rudokopov in zasega carine. Belgija in Italija sta ta načrt odobraval. Tudi Nemčija je stavila svoje predloge, ki pa so bili, kot popolnoma nezadostni, odklonjeni. Šefi zavezniških vlad so spoznali, da se reparacijski problem ne da ločiti od drugih medzavezniških dolgov.

Orijentska mirovna konferenca.

Razprave se nadaljujejo v komisijah. Politična komisija je razpravljala o vprašanju manjšin, armenskem vprašanju in o oprostitvi krščanskih manjšin iz vojaške službe proti plačilu. Izmet paša je odgovarjal, da je pripravljena dati Turčija narodnim manjšinam iste pravice, kakor jih uživajo manjšine drugih evropskih držav. Armencem ne morejo dati samostojnosti, ker bi to pomenilo cepljenje turške države, pač pa so pripravljeni dovoliti pobeglim Armencem povratek in pozabiti na vse, kar se je zgodilo. Da ravnaajo Turki z Armenci zelo grdo kaže že to, da se je število zmanjšalo med svetovno vojno za dve četrtine. Do kakih sklepov ni prišlo. Pogajanja se nadaljujejo.

Poljska.

Dne 9. t. m. so se vršile volitve predsednika poljske republike, ki ga volita poslanska zbornica in senat skupno. Šele pri petih volitvah je bil izvoljen za predsednika države dosedanj zunanji minister dr. Narutowicz, ki je po poklicu inženjer, a se bavi že mnogo let s politiko. Izvolitev je dosegel z glasovi demokratičnih republikancev in s pomočjo narodnih manjšin. Narutowicz je eden najbolj izrazitih poljskih politikov, ki ne pripada nobeni stranki in je izredno poučen v vprašanjih mednarodnega položaja Poljske. Nova vlada bo posvetila največjo skrb finančnim in zakonodajnim vprašanjem. Finance so v obupnem stanju, v zakonodaji pa vlada velika zmešnjava spričo raznovrstnih zakonov, katerih nekateri so celo v nasprotju s sedanjo ustavo poljske republike. — Desničarski poslanci nikakor nočejo priznati novoizvoljenega predsednika Narutowicza niti vlade, ki jo bo on poveril. Dne 11. t. m. je množica odšla pred parlament in hotela vdreti vanj. Levičarske poslance so pretepli. Ko je hotel Narutowicz v belvedersko palačo, ga je množica obkroževala s snegom. Kakor se splošno govori, je povzročil desničarski puč general Haller. Med dijaki in delavci je prišlo na več krajih do krvavih spopadov. Bil je več mrtvih in ranjenih. Vojaštvo in policija sta zopet vzpostavila red in mir.

Po najnovejših vesteh je bil državni predsednik Narutowicz 16. t. m. ob priliki poseta neke razstave umorjen. Ustrelil ga je trikrat akademični slikar Niewiadomski. Sejm se takoj zopet sestane, da izvoli novega predsednika.

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Promocija. Na dunajski univerzi je bil dne 20. decembra gospod Matko Šarvicelj, naš rojak iz Podravelj, promoviran na čast doktorja prava. Čestitamo!

Nov list. Še pred novim letom izide na Dunaju tednik „Hrvatske Novine“ kot glasilo burgenlandskih Hrvatov, pisan v njih narječju. List bo nadstrankarski ter se bo potegoval za narodne pravice gradskih Hrvatov in bo zvest tovariš „Koroškega Slovenca“. Ob porodu mu želimo zato obilo pozitivnih uspehov! Naroča se tudi lahko pri upravi našega lista.

Borovlje. Pred kratkim smo poročali o neki učiteljici na naši ljudski šoli, katero je gnala nemško-nacionalna nestrpnost tako daleč, da je gonila 11letne šolarje čez Ljubelj. Pričakovali smo, da se bo dotično „frajlo“ vendar od katerekoli strani poučilo, da je šola za to tukaj, da se otroci tam učijo, ne pa da se uganja politika in se zasmehujejo otroci slov. starišev. A kaj se zgodi? Komaj učiteljica izve, da je prišla zadeva v naš list, prepove v šoli otrokom govoriti na tisto deklico. Neka učenka je kljub temu še govorila z njo, za kazen za to jo je posadila „frajla“ v drugo klop. — Pred približno enim letom je prišla semkaj neka družina iz Žužemberka. Enega otroka dotične družine je nahrulila učiteljica že prvi dan, ker na vprašanje ni znal gladko nemški odgovoriti: „Warst gleich dort geblieben, wär viel besser, habet nichts zu fressen gehabt, deshalb seid hergekommen!“ Radovedni smo, kaj porečejo naše šolske oblasti k temu. (Nič. Vsaj vzgaja popolnoma v njih smislu. Op. ur.) Ali je Slovenec res samo za to tukaj, da plačuje davke ter se zasmehuje?!

Mislamo, da imajo celo Afrikanci toliko kulture, da kaj takega ne izustijo. (Mnogo več. Op. ur.) Dobro nam je še v spominu, ko je ista učiteljica pred štirimi leti otrokom prepovedala pozdravljati slovensko ter celo zagrozila, da bo vsakega oklofutala, ako sliši, da kdo slovensko pozdravlja. Odločno zahtevamo, da se pošlje tako „frajlo“ v raji germanovcov in da nadaljuje tam svojo „kulturno“ delo, nikakor pa ne trpimo, da bi taka sem privandrana vzgajala naše otroke s psovskami! Učiteljci pa bodi povedano, da nekateri otroci še vedno pozdravljajo slovensko, in še bodo pozdravljali v svojem materinem jeziku, ko od te „kulturne frajle“ ne bo več duha in sluha.

Št. Vid v Podjuni. Pretekli teden so pri nas beračili trije invalidi ter so se pri pd. Mežnarju napram gospodarju prav sirovo obnašali. Ker siromak ne zna nemški, so ga prav nedostojno vprašali, ali ni mogoče „čuš“. Taka izzivanja si seveda ne moremo pustiti dopasti. Kmetje, pokažite vsakemu vrata, ki noče slovenski govoriti ali se nespodobno obnaša, naj gre med Nemce, mi imamo naših beračev dovolj. Kdor ne prosi lepo spodobno, nilodara ni vreden, ga ne potrebuje. Ali smo mogoče mi zakrivilo voino?

Drabunaže. (Kuriozum.) Čudne reči se gode na svetu, tako čudne, da dvomimo nad resničnostjo in se prijemamo za glavo. Evo vam takšen slučaj! Delavec je brzojavil 30. nov. svojemu bratu iz Jugoslavije, naj pride takoj dol, ker dobi delo. To ni nič posebnega. Ali brzojavko je dobilo v roke orožništvo v Žitari vasi (zaduhalo so v njej veleizdajo ali pa je smrdela po irendenti. Op. ur.). Priznati se mora, da so orožniki na brzojavko zelo pazili, ker jo je celo eden osebno nesel — ne naslovljencu, ampak — občinskemu uradu v Galiciji, ki jo je 3. t. m. dostavil. Pismo, ki je bilo oddano 1. t. m., je dospelo na naslov 4 ure pred brzojavko. Lepe razmere. Čisto nova nam je ta cenzura in službena pot. G. orožnike pomilujemo, ker nimajo drugega dela, kratijo si tako vsaj dolgi čas. Kje je Abbau? Za take šikane jih ne bomo plačevali! Majemo z glavo in se vprašujemo, ali smo v Avstriji ali v Albaniji.

Slučaj ves. V Peračiji si je pozidal železničar Blaž Jug hišico in skedenj, kjer je mirno in zadovoljno prebival s svojo družino. Nekemu zlobnemu človeku to ni bilo dovolj in zato je revežu 1. 1920, 8 dni po plebiscitu, ponoči zažgal skedenj. Dne 4. dec. zjutraj ob pol 2. uri je gotovo spet ista zlobna roka zanjčila skedenj, ki si ga je ubogi mož s težavo zopet pozidal. Skudnikov žagelj, Italijan Primus, je pravočasno še mogel zbuditi domače in sosedje, da so mogli rešiti kravico in obvarovati hišo. Uboga in poštena Jugova družina je hudo prizadeta, posebno dandanes, ko pogorelec vsled draginje tako težko spet pozida. — A do neki je brezvestni požigalec? Zlobni jeziki sumničijo Janeza Krasnika, mežnarjevega v Šmarkežu, ki je sedaj uslužben pri železnici v Mariboru. Še isti dan po požaru so brzojavili v Pliberk ako bi morda isto noč ali dan poprej privozil kot sprevoznik tja. Dobili so odgovor, da Krasnika ni bilo v Pliberku in je torej izključeno, da bi zažgal Krasnik, katerega so tudi že pred dvema letoma obdolžili in obsodili. Ljudje! Ne sodite, da ne boste sojeni. Slovenci sicer nismo svetniki, a požigalcev, hvala Bogu, v naših vrstah nimamo.

Sv. Urh pri Črnem gradu. „Ausse mit die Krainer!“ se je reklo pred plebiscitom, pri nas pa se je ravno nasprotno zgodilo. Po plebiscitu pa so rekli: „Ausse mit den Kärntnern, eine mit den Krainer“, in pregnali domačina župnika Treiberja ter si naročili Kranjca, župnika Križaja. Prej je bila cerkev polna, zdaj pa je prazna. Ime Treiber bo ostalo vsem faranom v vednem spominu, posebno na ubogim otrokom. Vsako leto, ko se je bližal božični praznik v sredi najhujše zime, so otroci kar roke meli od samega veselja. Župnik Treiber pa je znal tako milo prositi in prigovarjati vsakemu, da je nabral veliko milodarov ne le pri Slovencih, ampak tudi pri Nemcih, saj so se velikovski trgovci vedno odlikovali s svojimi darovi. In otroci so dobili brez razlike narodnosti obušalo, toplo obleko itd. Ali danes je vse drugače; še živijo dobri ljudje, pa žal ni človeka, ki bi imel srce za uboge otročiče.

Oblasti in naduti Heimatdienst niti ne privoščijo otrokom slovenskega pouka, še manj pa tople obleke.

Sveče v Rožu. (Tihotapstvo.) Pri nas imamo več vrst tihotapcev. Tako se je zadnje dni ponesrečilo nekemu tukajšnjemu tihotapcu, ki je že poldrugo leto nosil od tukaj preko meje na Jesenice komunistične knjige. Kakor smo večkrat slišali, so tam omenjenega tihotapca že leto dni zasledovali. Tam nekje so tega nepridiprava aretirali ter zaprli. Pri zaslišavanju jo je ta lopov dobro znal cukati, zvrnil je celo zadevo na svojega brata, ki je vodja komunistov v Celovcu, ker mu je doletni brat res zelo podoben. Tamkajšnji organi so šli mu na lim ter ga res takoj izpustili. Sedaj pa zopet pridno nadaljuje svojo službo naprej.

Žrelec—Podkarnos. Naši najemniki grofovih zemljišč ne odplačujejo najemnine samo v žitu, temveč tudi v jajcih, maslu, prediva itd. Vrhunec kurioznosti, ki spominja na srednji vek je pa dejstvo, da hodijo najemniki grofu na — roboto. Kako čudno se vrti svet! Pred stoletji je kmet robotal in tlačnil plemenitašem, a sedaj je robota zopet vpeljana vkjub temu, da živimo v „svobodni“ in „demokratski“ republiki. Pa kaj za to; malo pogodrnjamo, pozabavljamo, nekoliko se pokregamo, pa lepo ubogamo in pozabimo. Da smo le v svobodni republiki, je pa vse dobro. Živimo popolnoma zadovoljno in srečno. Za politiko se ne brigamo, ne za notranjo, še manj pa za svetovno. Saj tako ni nič dobrega po svetu in je boljše, da sploh nič ne vemo. Res je slabo sedaj v republiki, pa bo že enkrat boljše. Bodo že drugi brez nas uravnali, da bo vse prav. Mi sami tako ne moremo nič kaj izpremeniti. Kakor rečeno, živimo med seboj popolnoma mirno, brez vsakega krega in prepira ter se dobro razumemo, ker smo vsi „deutschgesinnt“ in „čuši“ so pri nas bele vrane. „Iredentariji“ pa tudi ne zaidejo semkaj ljudi begat. Malo nas je res razburil tisti „far“ Seipel, ki nam hoče aržete zravbat, pa se bo po malem že vse uravnalo, da bo prav.

Globasnica. Zadnjič smo poročali o dveh porokah, danes pa hočemo o isti stvari nadaljevati, kajti v Globasnici se zelo radi ženimo. V mescu novembru je prišel Žmahar od Sv. Šimana k Pograbljenju v Malo ves prosit za eno hčerko. Prošnji so ustregli in Žmahar je imel kmalu nato oiset. Dalje je vzel Grajnarjev Jozej Jažovo Nanco v Globasnici, slikar Karl Oparjan v Podroju pa Cipovo Micko v Večni vasi. Vsem novoporočencem klicemo iz srca: Bilo srečno!

Škocijan. V krogu svojih domačih in sorodnikov sta 27. nov. obhajala svojo poroko Fr. Diexer, kolar in gostilničar v Kamenu ter Amalija Škof. pd. Melharjeva na Jezernici. — Prijazno cerkev Sv. Jurija so podružničani lektos popravili in ocedili. Slovi St. Jur radi prekrasnega razgleda po celi Sp. Koroški tja gori do Vrbskega jezera. Tam gori je v soboto dne 9. dec. škocijanski g. župnik Poljanec — seveda brez vsake slovesnosti radi prepovedanega časa — poročil g. dr. Michlerja, sodnika na Dunaju in njegovo nevesto Emilijo Teutschmann. G. ženin je brat blage ge. Pohlove v Sp. Pogradu. — Na pokopališču v St. Danijelu je 28. nov. šentvidski g. župnik pokopal najstarejšo svojo faranko in najstarejšo osebo škocijanske občine, 93 let staro Nežo Zamolej iz Grabalje vasi. Tako starih oseb ima današnji rod malo. Morda pa mlajši zarod, bolj na kofe in cigarete navajen, doživi še starejša leta in prekosi še „hundertarje“.

Vovbre. (Bela žena.) V soboto dne 5. t. m. smo tukaj ob obilni udeležbi ljudstva spremili k zadnjemu počitku pd. Kiljanovega očeta, Jožefa Rabl. Rajni je bil 84 let star in najstarejši možki v vasi. Spoštoval ga je vsakdo, iz njegovih ust ni bilo nikdar slišati žal besede. N. v m. p.!

RAZNE VESTI

Italija odpusti 60.000 železničarjev, 10.000 poštno-brzovojnih uradnikov in 20.000 delavcev. — V svetovni vojni je padlo 750.000 itali-

janskih vojakov. — Za 150 sultanovih žen se iščejo ženini. Vlado veliko stanejo, zato bi jih rada spravila pod kapo. Stare so od 17 do 35 let. — V tiskarni Avstro-ogrske banke na Dunaju je bilo ukradenih za 13 milijonov 100.000-kronskih bankovcev. — Radi protipolijskega vedenja je bilo na Dunaju v oktobru pridržanih 2540 oseb, od teh je bilo 81% pijanih, to je povprečno 66 na dan. — Bivši deželni glavar kranjski dr. Šušteršič se je 12. t. m. povrnil v Ljubljano. — Indeks je padel od 14. nov. do 14. dec. za 3%; draginja je torej toliko manjša. Vsled tega prihrani država na uradniških plačah v januarju 14 milijard kron. Za december se jim je izplačala 139kratna marčova plača l. 1921, za januar 1923 pa dobe 135kratno. — Pretekli teden se je pocenil kruh za 250 K in ta teden zopet za 50 K; 1¼ kg težek hleb stane sedaj 6600 K. — V prvem tednu t. m. se je obtok bankovcev povečal za 60½ milijard in znaša sedaj 3478 milijard kron. V Nemčiji se je povečal isti teden za 92 na 847 milijard mark. — Za notno banko se je podpisalo veliko preko določene svote. — Zlata pariteta znaša od 18. do 24. t. m. 14.330 K. — Vsled revščine dobila Nemčija in Avstrija kot ameriški dar 70 milijonov dolarjev. — V Rusiji glada 34 milijonov ljudi.

GOSPODARSKI VESTNIK

Zlato posojilo.

Zveza narodov je dovolila Avstriji kredit, za katerega jamčijo posebno Angleška, Francoska, Češka in Švica. Dokler se ne izplača ta kredit, najame Avstrija, da se ustavi nadaljno tiskanje papirnatega denarja, posojilo v zlatu v znesku 6 milijonov amer. dolarjev. Zakladni boni glasijo na dolarje v znesku 10,40 in 100 dolarjev, datirani z dne 1. decembra 1922 in so vpisani na dunajski borzi. Plačajo se ali v dolarjih ali pa v avstrijskih kronah po kurzu 1 dolar = 70.000 avstr. kron. Ako se za to upotrebijo druge valute (tuj denar), se vrednost izračuna po dnevnem kurzu. Iz prometa se potegnejo 1. junija 1923. Lastnik ima pravico, zahtevati nazaj ali krone ali dolarje; to je največja ugodnost posojila, ker se na ta način ne zgubi radi neugodnega kurza ničesar. Obrestujejo se z 8% v naprej, torej je takoj pri prijavi treba toliko manj plačati. Za posojilo jamči država z dohodki od colnine in tobačnega monopola. Subskripcija traja do 30. decembra in se more izvršiti po poštinih uradih, bankah in zavarovalnicah. Ker se najmanjši zakladni boni glasi na 10 dolarjev, to je 700.000 kron, je treba vplačati z odbitkom 8% na pol leta 28.000 kron najmanj 672.000 K.

Nacionalna banka.

Ustanovi se nova banka kot akcijska družba s akcijskim kapitalom 30 milijonov zlatih kron. Ena akcija se glasi na 100 zlatih kron ali okoli 1.500.000 papirnatih, vendar se izdajo tudi četrtinske po 25 zlatih kron. Subskripcija traja samo do 15. decembra, kdor pa plača posojila v iznesku 40 dolarjev, ima pravico na akcijo nacionalne banke v iznesku 100 kron. Banka dobi edino pravico, izdajati denar, ki bo krit v zlatu, v devizah in bančno. To pravico obdrži do leta 1942. Države in dežele ne smejo izdajati papirnatega denarja, a banka da državi denar samo tedaj, ako ga ta krije z zlatom ali denarjem tujih držav. Banka se poleg izdavanja denarja peča tudi z drugimi bančnimi posli in bo radi tega ustanovitev uspela. A. P.

Dunajski trg: Mesne cene: goveje 6—24.000 K, telečje 14—22.000 K, zrezek 28—35.000 K, ovčje 12—18.000 K, svinjsko 25—36.000 K, povejeno 28—36.000 K, sirovo maslo 56—62.000 K za kg. Zelenjava: krompir 650—800 K, kislo zelje 4—4400 K, čebula 1800—3600 K za kg. Sadje: jabolka 900—3600 K, hruške 1200—6000 K, orehi 10—12.000 K, fige 7—14.000 K, lešniki 20.000 do 26.000 K za kg. Jajce komad 1900—2400 K.

Porza. Dunaj, 18. dec. Dinar 700, dolar 70.440, nemška marka 10½, poljska marka 3.40, funt šterling 328.200, francoski frank 5300, švicarski frank 13.350, holandski goldi-

nar 28.225, lira 3590, češka krona 1935, ogrska krona 28¼ avstr. kron.

Curih, 18. dec. Avstrijska krona 0,0076, dinar 5,60, češka krona 15,60, nemška marka 0,09²/₆ cent.

Za tiskovni sklad so darovali: Fran Korič, Selo, 5000; neimenovana v Kotmari vasi 10.000; neimenovana v Dvoru 3000; neimenovana v Škofičah 50.000; na ženitnini Hutarjevega Petra in Mečacove Zefke ter Kovačevega Tončija in Katarine Sekol pri Šoštarju v Globasnici zbrali svatje 110.000; Jos. Winkler, Borovlje, 10.000; vesela družba pri Petruču v Zg. Vesci mesto venca na grob „Kor. Domovini“: Štefan Šelander 12.000, Anton Miškulnik 5000, Val. in Sala Einspieler 12.000, Miklavž Plavc 3000, Leo Smole 5000, Jur Jerolič 5000, Florjan Špicer 5000, Peter Sitar 5000, Jak. Ravter 2000, Tevž Špicer 2000, Peter Struger 2000, Primož Špicer 1000, Matija Tuš 1000, Micka Einspieler ml. 1000, Markovic-Pukelč 2000, Hanza Pak 2000, Jos. Jurič ml. 2000, gost iz Sveč 2000; mesto venca na grob „K. D.“: Dole in Otok: Mirosl. Wacenič star. 2000, Miroslav Wacenič ml. 5000, Karol Hauptman 2000, Marko Hauptman 5000, Ilija Hauptman 2000, Šimen Hauptman 1000, Mara Hauptman 2000, Jos. Lex 5000, Ožbovt Hape 15.000, Pavl. Šušn 5000, Ivan Mostečnik 5000, Rok Mostečnik 4000; pri Ropču zbrani kotmirški Slovenci: Anton Pintar 1000, Luka Prkovnik 1000, Agidij Bašnik 1500, Rihard Aichholzer 1000, neimenovana 1000, Beti Bizjak 500, Petri Bizjak 500, Matevž Male 1000, Ana Peterman 1000, Franjo Štosir 1000, Nežika Bašnik 1000; zbrale terice v Deščicah 10.000 kron. — Jož. Mirt, vikar, Konjice, 10 D; Jos. Lederer, žand. podpor., Konjice, 10 D; Jos. Fritz, Kranj, 6 D; Smarješke Slovenke v R. 40 D. Darovalcem najsrečnejša hvala.

Listnica uredništva.

Šola. Bo dobro, če pošljete, ker se na časnikarske novice ne moremo povsod opirati. — **Slovenka iz Roža.** Pošljite kaj drugega. — **Dob pri Pliberku** je brez vsebine. — **Julka.** Drage tovarišice je jako skrbno sestavljeno in bi bilo v celoti objaviti, ali z govorjenjem in pisarjenjem ne pridemo naprej. Treba je pozitivnega dela.

Listnica upravnistva.

Reklamacije. Kdor lista ne prejme, naj takoj reklamira. Reklamacija je poštne presta. Vsak mora navesti izostalo številko in svoj naslov, da se moremo pritožiti. — **Položnice** se dobe tudi v pisarni pol. in gosp. društva v Celovcu. — **Jak. Stana, Libeliče.** Pošta nam je list vrnila in zato smo čakali, da nam sporočite naročnike, ki so sedaj v Jugoslaviji.

Objava. *)

Zahvala invalidov.

Vojni invalidi sobe št. 71 rezervne bolnišnice št. I v Celovcu se iskreno zahvaljujemo za darove v znesku 421.000 kron, ki smo jih prejeli potom zbirke Tomaža Wieserja v Slov. Plajberku, Ljubelju in Borovljah. Izrekamo mu za ta trud našo srčno zahvalo. — Darovali so po 3000 kron: Kuhar, Čanko Albin, Kropivnik Blaž, Eibl Jož, Maurer Peter. — 2000 kron: Šimluc, Pošinger Pavel, Male Jan, Šmidmeier Nikola, Maurer Miha, Male Apolonija, Kuhar Mat., Mici Juh, Kropivnik Lovro, Kohlenprat Jurij, Regoue Vinko, Potisk Kristijan, Raunik, Laussegger Peter, Dušnjak, Strugger Barb., Ozel Bauer, Kadež Eng., Ogris Tomaž, Strugger Zdravko, Laussegger Jože, Čertov Gregor, Weršjuk Miha, Dovjak Jan, Ušnik Jakob, Žark, Maurer Eng., Ogris Simon. — 2400 kron: Male Simon. — 10.000 kron: Maurer Mat., Pošinger Zdravko, Maurer Zdravko, Najekovec, Wieser Janez, Šušl, Ogris Jož, Liskovnik Gregor, Ogris Frjan, Avnik, Raus. — 1000 kron: Male Tomaž, Male Aug., Juh Ant., Šmidmeier Jož, Čuden Filip, Čanko Antonija, Ravnik Ant., Ravnik Šimen, Male Zdr., Kuhar, Male Aug., Kropivnik Janez, Kropivnik Gabriela, Laussegger T., Ogris Zdravko, Strugger Jan, Laussegger Daniel, Pošinger And., Ogris Jak., Travnik Šimen, Wieser Frjan, Urbanšek, Laussegger Zdravko, Mak Blaž, Žark Mici, Ogris Zdr. — 4000 kron: Maurer Per, Janše Agnes, Priger Adolf, Laussegger Jakob. — 5000 kron: Maurer Just, Pošinger Peter, Maurer Jan, Kölich Roza, Pošinger Ton., Fuchs Ant., Šušl And., Kohleprat Miha, Briznikar Zdravko, Briznikar Gregor, Petodnik Mat., Zelloth, Moser, Laussegger Jož., Maurer Krist. — 6000 kron: Albert Anton, Kropivnik Aug. — Kuhar Barb. 1100 kron, Oraše 50 kron, Breznikar 15.000 kron, Podnar 13.000 kron, Pošinger 60 kron, Ožekar 20.000 kron, Boštinja 15.000 kron, Kohlenprat Miha ½ kg strdi. Zaupnik; Samitz Jos.

*) Po § 26 t. z. je honorovano.